

Levendige Materie - 2

Zomercursus 2022 Maieutiek
Petra Bolhuis
Arwen Meereboer

1

Inhoud

- Dag 1: Wat is levende materie (vibrant matter)? Wat is het onderscheid tussen subject en object en hoe kunnen wij dit onderscheid zien als spectrum in plaats van een binaire oppositie?
- Dag 2: Hoe ziet de autonomie van dingen er uit? Dingen hebben invloed op de ruimte waar zij zich in bevinden. Hoe is het concept dat Bennet *assemblages* noemt belangrijk voor de manier waarop wij denken over de autonomie van objecten?
- Dag 3: Wat is onze verantwoordelijkheid? Als mensen en dingen samen invloed uitoefenen, en de invloeden deel uit maken van een veel groter patroon, hoeveel verantwoordelijkheid hebben wij dan voor ons handelen? Hebben wij verantwoordelijkheid voor alles, of voor niets?
- Dag 4: Hoe ervaren wij onszelf als assemblage? Afsluitend college waarin we samenvatten wat er in de afgelopen drie colleges is besproken. Eigen inbreng van studenten over hun ervaringen.

Vibrant matter_Maieutiek zomer 2022

2

Plant, dier, mens onderscheid

Aristoteles ziel is de indruk als een zegel in was.
(hulè of stof, morfè of vorm)

3 soorten ziel

- Plant ; vegetatieve ziel = voeding, groei, voortplanten
- Dier; + sensitieve ziel= zintuigen, begeerte, beweging
- Mens; + cognitieve ziel = potentie tot kennis

Vibrant matter_Maieutiek zomer 2022

3

Ja maar !

- Er zijn planten die zichzelf voortbewegen (soorten kwallen) of jagen (zonnedauw),
- Er zijn dieren die kennen (kraaien , dolfinen)
- Wat te denken van mensen in een vegetatieve toestand.
- Wanneer treedt een embryo toe tot mens-zijn?

Vibrant matter_Maieutiek zomer 2022

4

Interpretatiekader

Hoe wij als mensen de wereld zien is gekleurd door wat wij kunnen waarnemen in combinatie met een interpretatiekader (paradigma)

Transcendentiaal = kader dat kunnen we bestuderen-> fenomenale werkelijkheid

Transcendent = dat waarvan we weten dat het er ook is, maar we kunnen het niet kennen → noumenale werkelijkheid

Vibrant matter_Maieutiek zomer 2022

5

Vibrant matter_Maieutiek zomer 2022

6

Er is altijd interpretatie

- Xenophanes; "Als ossen en paarden handen hadden en konden schilderen zouden ossen en paarden de goden als ossen en paarden afbeelden."
- Transcendente ervaringen gaan door een proces van interpretatie om begrijpelijk te worden.
- Zonder kader is alles een transcendente ervaring.

Vibrant matter_Maieutiek zomer 2022

7

Adorno (1903-1969)

- Taal doet altijd tekort.
- Dingen gaan niet op in hun concepten zonder residu.
- De fundamentele onvervangbaarheid van dingen.
- Dingen hebben hun eigen kracht . Bennett noemt dit 'thing power'.

Vibrant matter_Maieutiek zomer 2022

8

Muis in Maas: NOS

Vibrant matter_Maieutiek zomer 2022

9

Individuele kracht?

- Je denkt bij kracht aan een individueel attribuut.
 - Maar kracht komt voort uit interactie.
 - Iets wat kracht uitoefent wordt als eenheid gezien, maar dat klopt niet;
- Ik slinger een bal weg. Hier wordt kracht uitgeoefend door; lichaamsdelen, voeding, effecten van natuurwetten, de bal, ...

Vibrant matter_Maieutiek zomer 2022

10

Assemblages

Bennet noemt het voorafgaande 'assemblages' Assemblages zijn ad hoc groeperingen van diverse elementen van levendige materie van allerlei soorten. Het blijft bijeen ook al zijn er tegenstrijdige bewegingen binnen de groepering (zwerm). Maar het bijeen is wel tijdelijk. Alle onderdelen vinden weer een plek in nieuwe assemblages. Alles is altijd en wat is, is deel van één of meerdere assemblages.

Vibrant matter_Maieutiek zomer 2022

11

Menselijk lichaam als assemblage

- DNA, darmflora, mineralen, spieren, vet,...
- Consumeren is tot je nemen; broodje kaas, opvoeding, colleges...
- Tegenstrijdige krachten kun je waarnemen, soms doet je lichaam dingen die niet goed zijn voor het geheel,
- Grenzen van je lichaam naar buiten toe zijn poreus. (Bril)

Vibrant matter_Maieutiek zomer 2022

12